

Stroom

Buurtonderzoek naar draagvlak voor circulaire consumptie

HET PROJECT IN HET KORT

Als we willen overstappen naar een meer circulaire economie, is het als stad cruciaal om het draagvlak voor circulair gedachtegoed bij onze burgers zo groot mogelijk te maken. Daarom wil de stad Mechelen een **sensibiliserings- en actiecampagne** opstarten, genaamd **Stroom**. Het doel is om uiteindelijk alle Mechelaars, ook zij die niet meteen klimaatactief zijn of wakker liggen van duurzaamheid, het **delen en herstellen van materialen als norm** te laten beschouwen.

Als voorbereiding op die campagne zijn we een **buurtonderzoek** opgestart in de buurt Bethaniënpolder-Auwegemvaart. De inwoners van die buurt hebben een erg diverse socio-economische en culturele achtergrond, en vormen de ideale weerspiegeling van de Mechelse bevolking.

We gebruikten een **hele waaier van methodes** om **zoveel mogelijk mensen te bereiken**, en vooral ook zij die niet actief meedoen aan een participatieproject. Zo organiseerden we in samenwerking met buurtwerking, de school en sociale organisaties uit de buurt, **workshops op maat** van **verschillende doelgroepen** (jongeren, moeders met niet-Vlaamse afkomst ...). Ook via huisbezoeken, een online

enquête, dagboekstudies en feestelijke activiteiten werd er connectie gemaakt en konden we ons **onderdompelen in het sociale weefsel** van de buurt.

Bij het onderzoek **vermeden we zoveel mogelijk moeilijk jargon rond circulariteit**, maar vroegen we mensen eenvoudigweg hoe zij hun dagelijks leven makkelijker wilden maken, en hun buurt leuker. We documenteerden de wensen en behoeftes van de bewoners over verschillende thema's: energie, water, kledij, voeding, huisvesting, mobiliteit, vrije tijd, materiële consumptie en afval.

Dankzij dit onderzoek ontdekten we dat **de meerderheid** van de Mechelaars eigenlijk al verlangt naar meer **lokale voedselproductie, minder voedselverspilling**, en meer **herstel- en deelinitiatieven**.

PROJECTGEGEVENS

Dossiernummer: 2017-91
 Looptijd: 12/2017 tot 12/2019
 Subsidiebedrag: € 100.000

Een project van:

Stad Mechelen

Samen met:

Studio Dott

[naar de databank >](#)

Buurtbewoners aan de slag met ideeënfiches.

BELANGRIJKSTE RESULTATEN

- 1 Een groep vrijwilligers uit de buurt van het onderzoek heeft zelf de touwtjes in handen genomen om een **buurtmoestuin** op te starten, de Alfatuin.
- 2 Twee **pilotprojecten** werden opgericht rond het **delen van bakfietsen en gereedschap**, in samenwerking met Fietsatelier Mechelen (Ecoso vzw), de start-up Cargoroo, de Klusbib (Deelbaar Mechelen vzw) en de Ecokeerders.
- 3 Er werd een **Mechelen Bruist-stadskaart** gemaakt voor Mechelaars en toeristen, waarop alle reeds **bestaande circulaire initiatieven** in de horeca en handel te vinden zijn. Vele waren immers nog niet gekend onder de lokale bewoners.
- 4 Op vraag van een aantal bewoners werd een **circulaire markt** georganiseerd. Dit initiatief wordt nu verdergezet door de creatieve community van **Marktenova**.

KERNCIJFERS

2

deelprojecten voor
bakfietsen en gereedschap

1

nieuwe buurtmoestuin

1

stadskaart met circulaire
initiatieven

1

circulaire ruilmarkt

BELANGRIJKSTE GELEERDE LESSEN

- 1 De meerderheid van de bewoners verlangt al naar meer lokale voedselproductie, minder voedselverspilling, en meer herstel- en deelinitiatieven. Er is dus al een **redelijk groot draagvlak voor circulair gedachtegoed aanwezig**.
- 2 Mechelaars zijn **bereid** om producten te gebruiken in plaats van te kopen als er een makkelijk **toegankelijk, betaalbaar en verzekerd systeem voorhanden** is. Dat is zeker het geval voor **dure zaken** (bv. bakfietsen of specifiek werkmateriaal), of dingen die maar een **beperkte tijd gebruikt** worden (bv. baby- en kinderspullen).
- 3 De bewoners **verkiezen** een soort van **bibliotheekstelsel** boven onderling delen, tenzij binnen intieme kring, omdat de verantwoordelijkheid dan bij een derde, verzekerde partij ligt.
- 4 **Kledingbibliotheken** en een **individuele auto afstaan** zijn voor velen nog **een stap te ver**, omdat die zaken als heel persoonlijk of bepalend voor de individuele vrijheid worden beschouwd.

WAT BRENGT DE TOEKOMST?

Mechelen wil graag **verder onderzoek voeren** naar hoe ze de **huidige drempels** voor meer circulair gedachtegoed opgegeven door de bewoners, kan verlagen. Het is belangrijk dat we het consumptiegedrag van de kritische massa kunnen aanpassen.

Dit buurtonderzoek vormt alvast een stevige **basis** voor de vormgeving van ons actieplan rond **burgerbetrokkenheid** in de **transitie naar een meer circulaire economie**. Die transitie zullen we samen aangaan met de Mechelaar en de vele reeds bestaande circulaire burgerinitiatieven.

De **geleerde lessen** uit het project worden nu **meegenomen en verspreid** in het **CECI**-project (Circular Economy Citizen Involvement), dankzij Europese financiering van Interreg Europe.

